

Hur den småbarnspedagogiska verksamheten kan stöda barns socioemotionella utveckling och delaktighet i åldern 3–5

En litteraturstudie

Janina Mellin & Ronja Rothe

Lärdomsprov

Det sociala området

2023

Lärdomsprov

Janina Mellin & Ronja Rothe

Hur den småbarnspedagogiska verksamheten kan stöda barns socioemotionella utveckling och delaktighet i åldern 3–5

Yrkeshögskolan Arcada: Det sociala området 2023

Identifikationsnummer:

9394 & 9395

Uppdragsgivare:

Vanda stad

Sammandrag:

Syftet med detta lärdomsprov är att öka medvetenheten och kunskapen kring vikten av delaktighet samt hur samspel med andra främjar den socioemotionella utvecklingen. Arbetet fokuserar på barn i 3–5 års ålder. Detta lärdomsprov är en allmän litteraturstudie och som teoretisk referensram används begreppen socioemotionell utveckling för barn i 3–5 års ålder samt delaktighet. Lärdomsprovet utgår från en materialgrund bestående av 10 vetenskapliga artiklar. Artiklarna behandlar barns socioemotionella utveckling samt delaktighet och hur den småbarnspedagogiska verksamheten och pedagogerna kan främja dessa. Lärdomsprovet svarar på frågeställningen hur den småbarnspedagogiska verksamheten och pedagogerna främjar barnets socioemotionella utveckling och delaktighet. Analysmetoden för arbetet är innehållsanalys och den följer Forsberg & Wengströms femstegs analysmodell samt med Fribergs trestegs analysmodell i åtanke. Resultatet av vår studie visar vikten av att främja utvecklingen av barnets socioemotionella färdigheter samt delaktighet i tidig ålder. Barn med välutvecklade socioemotionella färdigheter har en större möjlighet att vara framgångsrika akademiskt, i arbetet samt i det framtida livet än barn med svaga socioemotionella färdigheter. Barn måste få öva på sina socioemotionella färdigheter i positiva, trygga och stimulerande miljöer med andra. Resultaten visar även vikten av pedagogernas stöd i utvecklandet av barnets socioemotionella färdigheter samt främjandet av delaktighet. Det finns flera olika strategier och metoder pedagogerna inom den småbarnspedagogiska verksamheten kan använda sig av för att främja delaktigheten samt barnets utveckling av socioemotionella färdigheter.

Nyckelord: socioemotionell utveckling, delaktighet, kompisrelationer, småbarnspedagogik, lek, pedagogerna

Degree Thesis

Janina Mellin & Ronja Rothe

How early childhood education supports children's socio-emotional development and participation aged 3–5. A general literature study

Arcada University of Applied Sciences: Bachelor of Social Services, 2023

Identification number:

9394 & 9395

Commissioned by:

City of Vantaa

Abstract:

The purpose of this degree thesis is to increase awareness and knowledge about the importance of participation and how interaction with others promotes socio-emotional development. The study focuses on children aged 3–5. This thesis is a general literature study and the concepts of socio-emotional development for children aged 3–5 and participation are used as a theoretical frame of reference. The study is based on a material basis consisting of 10 scientific articles. The articles deal with children's socio-emotional development and participation and how early childhood education activities and educators can promote these. The study answers the question of how early childhood education activities and educators promote the child's socio-emotional development and participation. The analysis method for the study is content analysis and it follows Forsberg & Wengström's five-step analysis model and with Friberg's three-step analysis model in mind. The results of our study show the importance of promoting the development of the child's socio-emotional skills and participation at an early age. Children with well-developed socio-emotional skills have a greater opportunity to be successful academically, at work and in future life than children with weak socio-emotional skills. Children need to practice their social-emotional skills in positive, safe and stimulating environments with others. The results also show the importance of the teachers' support in the development of the child's socio-emotional skills and the promotion of participation. There are a lot of strategies and methods that educators in early childhood education can use to promote participation and the child's development of socio-emotional skills.

Keywords: socio-emotional development, participation, friendship, early childhood education, play, teachers

Opinnäyte

Janina Mellin & Ronja Rothe

Miten varhaiskasvatuksen toiminta voi tukea 3–5-vuotiaiden lasten sosioemotionaalista kehitystä ja osallisuutta. Kirjallisuuskatsaus

Yrkeshögskolan Arcada: Sosiaaliala, 2023

Tunnistenumero:

9394 & 9395

Toimeksiantaja:

Vantaan kaupunki

Tiivistelmä:

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on lisätä tietoisuutta osallisuuden tärkeydestä ja siitä, kuinka vuorovaikutus muiden kanssa edistää sosioemotionaalista kehitystä. Teos keskittyy 3–5-vuotiaisiin lapsiin. Tämä opinnäyte on yleinen kirjallisuuskatsaus ja teoreettisena viitekehyksenä käytetään 3–5-vuotiaiden lasten sosioemotionaalisen kehityksen ja osallisuuden käsitteitä. Opinnäytetyön materiaalipohja perustuu 10 tieteelliseen artikkeliin. Artikkelit käsittelevät lasten sosioemotionaalista kehitystä ja osallisuutta sekä sitä, miten varhaiskasvatuksen toiminta ja kasvattajat voivat edistää sitä. Opinnäyte vastaa kysymykseen, kuinka varhaiskasvatuksen toiminta ja ammattilaiset edistävät lapsen sosioemotionaalista kehitystä ja osallisuutta. Työn analyysimenetelmänä on sisältöanalyysi, joka noudattaa Forsberg & Wengströmin viisivaiheista analyysimallia sekä Fribergin kolmivaiheista analyysimallia ajatellen. Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että on tärkeää edistää lapsen sosioemotionaalisten taitojen kehittymistä ja osallisuutta varhaisessa iässä. Lapsilla, joilla on hyvin kehittyneet sosioemotionaaliset taidot, on paremmat mahdollisuudet menestyä akateemisesti, työssä ja tulevassa elämässä kuin lapsilla, joilla on heikot sosioemotionaaliset taidot. Lasten tulee harjoitella sosioemotionaalisia taitojaan positiivisissa, turvallisissa ja kannustavissa ympäristöissä muiden kanssa. Tulokset osoittavat myös ammattilaisten tuen merkityksen lapsen sosioemotionaalisten taitojen kehittämisessä ja osallisuuden edistämisessä. On olemassa monia strategioita ja menetelmiä, joilla varhaiskasvatuksen ammattilaiset voivat edistää osallisuutta ja lapsen sosioemotionaalisten taitojen kehittymistä.

Avainsanat: sosioemotionaalinen kehitys, osallisuus, ystävyyssuhteet, varhaiskasvatus, leikki, varhaiskasvattajat

Innehåll

1	Inledning	4
2	Bakgrund.....	5
2.1	Lagen om småbarnspedagogik	5
2.2	Grunderna för planen för småbarnspedagogik	5
2.3	FN:s konvention om barnets rättigheter	6
3	Tidigare forskning	6
3.1	Kompisrelationernas betydelse	7
3.2	Socioemotionell utveckling.....	7
3.3	Delaktighet inom småbarnspedagogiken	8
4	Syfte och frågeställning	9
5	Teoretisk referensram	10
5.1	Socioemotionell utveckling i åldern 3–5.....	10
5.2	Delaktighet inom småbarnspedagogiken	11
6	Metodik.....	13
6.1	Allmän litteraturstudie	13
6.2	Datainsamling	14
6.3	Avgränsningar	14
6.4	Analysmetod	15
6.5	Etisk övervägning.....	17
7	Resultat	18
7.1	Barns socioemotionella utveckling	19
7.2	Hur den småbarnspedagogiska verksamheten och pedagogerna kan främja delaktigheten.....	22
8	Diskussion	25
8.1	Metoddiskussion.....	25
8.2	Resultatdiskussion	26
8.2.1	Den socioemotionella utvecklingen	26
8.2.2	Delaktighet	27
9	Användbarhet och förslag till fortsatt forskning	28
	Källor	30
	Bilagor	34

1 Inledning

Barn i dagens Finland spenderar en stor del av sin barndom och sin vakna tid i den småbarnspedagogiska verksamheten. För många barn kan småbarnspedagogiken vara den första gemenskapen barnet hör till utanför familjen. Att vara i en grupp betyder inte att känslan av delaktighet och gemenskap finns där. Alla har sin egen unika bakgrund och erfarenhet som kan påverka känslan. Den småbarnspedagogiska verksamheten spelar en viktig roll i att främja delaktigheten. (Palo-oja et al., 2021 s. 77–79) Genom att stöda kompisrelationer gynnas den socioemotionella utvecklingen och på så sätt främjas känslan av delaktighet.

Temat för detta lärdomsprov valdes på grund av att många forskningar bland annat Tabroni et al. (2022) påvisar vikten av tidigt stöd för den socioemotionella utvecklingen inom småbarnspedagogiken. För att barn ska kunna nå sin fulla potential behöver hen stöd i att bilda och upprätthålla kompisrelationer.

Under hela livet är förståelsen och uppfattningen av den egna personen kopplad till hur man uppfattar andra. I samspel med andra människor får man kunskap om sig själv och andra. (Hwang & Nilsson, 2019 s.240)

Med hjälp av kunskap om barns socioemotionella utveckling kan professionella stöda dem. I forskning gjord av Kirk & Jay (2018) tas det upp hur olika indikatorer gällande barns socioemotionella utveckling har en stor påverkan på barns utveckling samt framtida liv. Det framkommer även hur dessa faktorer gynnar välbefinnande och upplevelsen av en positiv tillvaro.

2 Bakgrund

Denna del av lärdomsprovet lyfter fram olika styrdokument som påverkar den småbarnspedagogiska verksamheten samt dess struktur. Då vi i detta arbete tangerar begreppet pedagoger syftar vi på personal inom den småbarnspedagogiska verksamheten som jobbar i rollerna som socionom inom småbarnspedagogisk verksamhet samt lärare inom småbarnspedagogisk verksamhet.

2.1 Lagen om småbarnspedagogik

Småbarnspedagogiken definieras i lagen om småbarnspedagogik 2 § (540/2018) som en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn med betoning på pedagogiken. Småbarnspedagogikens syfte är enligt 3 § (540/2018) att främja en helhetsmässig utveckling, hälsa och välbefinnande. Småbarnspedagogiken främjar jämlikhet, likabehandling, mångfald samt social delaktighet och gemenskap hos barnen. Barnet ska ges möjlighet att påverka och delta i saker som berör hen själv. Till sammans med vårdnadshavare ska den småbarnspedagogiska verksamheten gynna en balanserad utveckling och främja välbefinnandet.

Småbarnspedagogiken som verksamhet är en samhällsservice. De färdigheter och kunskande barnen tar till sig i den småbarnspedagogiska verksamheten främjar deras känsla av delaktighet samt stärker dem att bli aktiva deltagare av samhället. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s.15)

2.2 Grunderna för planen för småbarnspedagogik

Grunderna för planen för småbarnspedagogik är styrdokumentet vars uppdrag är att styra och stöda hur småbarnspedagogiken anordnas, förverkligas samt utvecklas. Den möjliggör att verksamheten har en hög kvalitet samt att den implementeras på samma grunder nationellt. I och med att grunderna för planen för småbarnspedagogik är ett juridiskt bindande direktiv så har samtliga anordnare av småbarnspedagogisk verksamhet en skyldighet att följa den. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s.4)

Värdegrunden i grunderna för planen för småbarnspedagogik grundar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter, lagen om småbarnspedagogik samt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det betyder att barnets behov och barnets bästa kommer först, att de känner sig inkluderade och att deras åsikter och önskemål beaktas samt att barnet behandlas likvärdigt och jämlikt. Synen på lärandet inom småbarnspedagogiken grundar sig på att man uppfattar barnet som en aktiv aktör där utgångspunkten för lärandet är barnets erfarenheter, intressen och kunskaper. När barnet mår bra och känner sig tryggt samt upplever känslan av gemenskap gynnas lärandet och delaktigheten. (Utbildningsstyrelsen, 2022 s.16–18)

2.3 FN:s konvention om barnets rättigheter

Mänskliga rättigheter är rättigheter som är särskilt viktiga för individen och som är internationellt erkända. Dessa avtal är internationella överenskommelser där staterna förbinder sig att garantera rättigheterna för de människor som omfattas. Dessa mänskliga rättigheter gäller såväl barn som alla andra. Barnets rättigheter ankommer varje barn. FN:s konvention om barnets rättigheter garanterar detta. Konventionen om barnets rättigheter består av fyra väsentliga delar. Förbudet mot diskriminering, att alla har rätt till ett gott liv, har rätt till delaktighet, rätt att bli hörda och att barnets bästa alltid prioriteras. (Lastensuojelun keskusliitto, 2021)

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989 och ratificerades av Finland 1991. (Lastensuojelun keskusliitto, 2021)

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter avses ett barn vara varje människa under 18 års ålder om ej barnet blir myndigt tidigare enligt den lag som gäller för barnet. (Unicef 2023 Artikel 1)

3 Tidigare forskning

I detta stycke redogörs det vilken typ av tidigare kunskap och forskning som finns inom det valda temat. Litteratursökningen genomfördes i flera olika databaser så som Arcada finna, Sage, Springer Link, EBSCO, ERIC, Science Direct, Google Scholar och

ProQuest. För att hitta tillförlitlig och relevant forskning användes sökord som early childhood, social and emotional development, peer relationships, friendships, early childhood education.

3.1 Kompisrelationernas betydelse

Enligt Järvinen och Mikkola (2015) kan en del barn ha svårigheter att forma kompisrelationer och hitta sin plats i gruppen. Det är personalens uppgift inom småbarnspedagogiken att målmedvetet vägleda och stöda bildandet av vi-känsla i gruppen för att känslan av gemenskap ska upplevas. Personalen måste möjliggöra tillfällen för barnen att i lugn och ro lära känna varandra för att kunna bilda goda och tillfredställande vänskapsrelationer.

Afshordi och Liberman (2020) lyfter fram i sin forskning tre centrala funktioner om barns vänskapskoncept: närhet, prosocial interaktion och likhet. Enligt forskning är vänskap viktigt redan i den tidiga barndomen och en väsentlig del av att vara en människa. Vänskapsrelationer har en positiv inverkan på barnets sociala och emotionella välbefinnande samt akademiska prestationer. Det finns bevis på att barn redan i tidig ålder kan uppfatta närhet, prosocial interaktion och likhet som betydelsefulla egenskaper i vänskap.

När barn formar vänskapsrelationer som är av god och tillitsfull karaktär stärks barnets självförtroende och samarbetsförmågan främjar den psykosociala utvecklingen. (Järvinen & Mikkola, 2015 s.28)

3.2 Socioemotionell utveckling

I sin forskning om samverkans roll av omgivningen, leken och relationen inleder Kirk och Jay (2018) med att definiera begreppen "social" och "emotionell" var för sig. Detta ger en djupare insikt i betydelsen av begreppen. Orden social och emotionell är starkt förknippade till varandra då de är ofta sammankopplade till det sammansatta ordet "socioemotionell". Den sociala utvecklingen och den emotionella förståelsen. Den sociala utvecklingen kan förklaras som hur barnet lär sig olika färdigheter och värderingar som hjälper dem att knyta an till andra. Med dessa sociala färdigheter har de möjlighet att

bidra till sin omgivning på ett positivt sätt. I denna sociala utveckling ingår även förståelsen för sina egna känslor och andras.

För att barn ska kunna känna igen känslor, reglera dem samt kunna tolka andras behovs emotionell förståelse. Här handlar det om att ha förmågan till att kunna läsa av andras tecken på ett ändamålsenligt sätt. Här belyses också att hur stöd av den emotionella förståelsen gynnar den sociala och kognitiva nyttan speciellt om den sker över en längre tid.

I forskningen av Kirk och Jay (2018) framkommer vikten av den socioemotionella färdigheten för att klara sig senare i livet. Då den socioemotionella utvecklingen stöds i den tidiga barndomen får barnen de färdigheter som behövs för att bilda och upprätthålla relationer i olika sammanhang, klara av konstruktiv problemlösning samt hantera utmaningar. Dessa socioemotionella färdigheter möjliggör för barn att kunna förstå och hantera känslor, sätta upp mål, sträva till att uppnå dem samt kunna känna och visa empati. Färdigheterna gynnar möjligheten att kunna etablera samt upprätthålla relationer med andra.

Blewitt et al. (2021) skriver hur barns socioemotionella färdigheter ger en grund för lärande och välbefinnande och formas av tidigare upplevelser av relationer. För att kunna etablera trygga relationer med såväl kamrater som vuxna behöver barn stöd i att utveckla förmågan. Det framkommer hur pedagogerna inom småbarnspedagogiken spelar en viktig roll i stödet av barns socioemotionella utveckling samt hur den planerade samt förverkligade verksamheten påverkar. I studien lyfts även andra faktorer fram som påverkar den socioemotionella utvecklingen så som kommunikationsfärdigheter, utvecklingsskede, temperament samt resiliens.

3.3 Delaktighet inom småbarnspedagogiken

Theobald et al. (2011) tar upp i sin forskning pedagogernas ansvar och hur de kan främja delaktigheten inom den småbarnspedagogiska verksamheten. Deras skyldighet är att på ett proaktivt sätt implementera barnets rättigheter och då även delaktigheten. Det framkommer att pedagogernas sätt att bemöta och deras förhållningssätt påverkar

delaktigheten genom att ge barnen möjlighet att delta i beslut och samarbeta med de vuxna i stället för att de vuxna tar rollen som en expert. Då pedagogerna stöder barnens autonomi, låter dem aktivt göra val och vara med och planera så gynnas delaktigheten.

Kangas et al. (2016) kartlägger i sin tidigare forskning tre grundläggande delområden för barnets delaktighet: barns möjlighet att uttrycka sitt självständiga initiativ, påverka verksamheten och ha känslan av tillhörighet. Grunden till delaktighet baserar sig på förtroende mellan personalen och barnet.

Genom barnets delaktighet kan personalen få en bredare förståelse för barnets kompetens, sårbarhet samt maktförhållande. Detta stöder och skapar trygghet hos barnet. Delaktigheten gynnas då barnet och personalen är i växelverkan med varandra och lärandemiljön i den dagliga verksamheten. Känslan av delaktighet och sociala färdigheter hos barnen formas inte av sig själv utan kräver praktisk övning och upprepningar. (Kangas et al., 2016)

För att möjliggöra att barnens delaktighet främjas behövs stödet av pedagoger. Även den fysiska och sociala miljön påverkar. Barnen upplever att de hör till i samspel med kompisar och pedagoger. Pedagogerna värnar om lärmiljön och utformar den så att den stöder möjligheten till delaktighet. (Kangas et al., 2016)

4 Syfte och frågeställning

Syftet med detta arbete är att öka medvetenheten och kunskapen kring vikten av delaktighet samt hur samspelet med andra främjar den socioemotionella utvecklingen. Detta arbete har även fokus på hur den småbarnspedagogiska verksamheten samt pedagogerna kan främja den socioemotionella utvecklingen samt delaktigheten hos barn i åldern 3–5.

Frågeställningen för detta lärdomsprov är: Hur främjar den småbarnspedagogiska verksamheten och pedagogerna barnets socioemotionella utveckling och delaktighet?

5 Teoretisk referensram

För detta arbete har begreppen socioemotionell utveckling samt delaktighet använts. De är starkt sammanflätade då det behövs kunskap och förståelse kring barnets utveckling, då främst den socioemotionella, för att kunna uppfatta barnets nivå och behov av delaktighet. Detta arbete tangerar åldersgruppen 3–5 år och då behövs båda begreppens sinsemellan inbördes betydelse för att förstå helheten.

5.1 Socioemotionell utveckling i åldern 3–5

Barn lär sig redan i tidig ålder socioemotionella färdigheter. Personalen inom småbarnspedagogiken har en betydande roll när det kommer till utvecklingen av barnets socioemotionella färdigheter, eftersom största delen av barnen spenderar en stor del av sin dag på daghem. Genom att utveckla barnets socioemotionella färdigheter har de förmåga att känna igen och hantera sina känslor, lösa problem samt skapa goda och positiva relationer med vuxna och andra barn. (Nicola et al., 2016)

För att den socioemotionella utvecklingen samt kompetensen ska främjas behöver barnet lära sig känna igen, förstå och kunna reglera känslor samt kunna fungera prosocialt gentemot andra. Att fungera ansvarsfullt i konfliktsituationer samt både skapa och upprätthålla kompisrelationer. (Koivula & Laakso, 2017 s.115)

Leken är betydande för den socioemotionella utvecklingen samt är en stor del av den småbarnspedagogiska verksamheten. Känslan av gemenskap, inkludering och delaktighet fungerar gynnsamt för barnets utveckling. Många barn vet vad det innebär att leka medan andra behöver stöd i sitt lärande att leka. Då är det viktigt med närvarande vuxna som kan stöda och handleda. (Pape, 2016 s.37–38)

Inom småbarnspedagogiken träffar barnet barn och vuxna och det är mycket intryck och kommunikation med andra i vardagen. Tillsammans med andra utvecklar barnet sin socioemotionella kompetens samt lär sig uttrycka sig och säga sin åsikt. För en gynnsam utveckling är barnets personlighetsdrag samt uppväxtmiljöns faktorer av betydelse. (Koivula & Laakso, 2017 s.120–121)

Enligt Kemple och Hartle (1997) främjar barnets vänskapsrelationer den socioemotionella utvecklingen. Forskning visar att kompisrelationer har en positiv och betydelsefull påverkan på barnets långsiktiga utveckling. En god kompisrelation bildas inte av sig själv utan behöver ofta stöd och handledning från personalen som har förståelse och kunnande i barns sociala behov och färdigheter. De kan stöda och hjälpa barns socioemotionella utveckling på olika sätt bland annat genom att erbjuda dem övningar och redskap för att främja växelverkan.

Sociala färdigheter är en del av socioemotionell kompetens. Sociala färdigheter hjälper och stöder barnet att bekanta sig med andra barn samt att komma med i leken. (Järvinen & Mikkola 2015 s.28) Enligt Vygotskij kan barn genom lek förändra sitt beteende till lekens regler eller karaktär som skapar en zon för barnets proximala utveckling. Barnets utveckling och lärande sker samtidigt under lekens gång. Genom lek lär sig barn att behärska sina känslor och impulser, fatta egna beslut, se ur andras perspektiv, problemlösningsfärdigheter och skapa kompisrelationer. När barn engagerar sig i mer utmanade lekar utvecklar de mer mångsidiga och sofistikerade socioemotionella färdigheter. Dessa färdigheter förbättrar välbefinnandet och bidrar till framgångsrika akademiska prestationer. Personal inom småbarnspedagogiken har en viktig roll i att skapa sammanhang som främjar komplex lek samt stöda och vägleda barns socioemotionella utveckling medan de är engagerade i leken. (Kirk et al., 2017)

5.2 Delaktighet inom småbarnspedagogiken

Barns delaktighet kan granskas från ett samhällsligt perspektiv. Speciellt i det västerländska samhället anses barnen bara aktiva aktörer som klarar av att delta i ärenden som berör dem själva och även påverka dem. De både vill, kan och har en möjlighet att vara delaktiga. Barn är alla enskilda individer och får inte ses som en massa utan alla har olika målsättningar, tankar, intressen och behov. Barns delaktighet är någonting som byggs upp av både erfarenheter och möjligheter och då dessa beaktas stöds barnets utveckling och tillväxt. Upplevelsen av delaktighet i barndomen påverkar livet längre fram. Om barnet upplever sig vara utanför, att hen behandlas orättvist eller blir utan möjligheter att kunna påverka så följer dessa känslor och upplevelser med länge. Hur barnet upplever delaktighet grundar sig på vardaglig verksamhet i gemenskaper och i möten människor emellan och hur barnet blir bemött. I och med att alla barn är unika

individer så har de också olika behov av att vara delaktiga. Här är det de vuxna som bör vara lyhörda och stöda barnet i att uppnå känslan av delaktighet. För att barn ska känna delaktighet samt kunna påverka sitt liv och gruppen så är ett respektfullt bemötande och att man uppmärksammar saker som är viktiga för hen av stor betydelse. (Stenvall, 2021 s. 176–184)

Delaktighet är ett socialpedagogiskt begrepp som syftar på hur människan uppfattas av andra och hur det inverkar på utvecklingen och är kopplat till relationer människor emellan. (Cederlund et al., 2014 s.15)

Delaktighet förstås som en relation inom socialpedagogik. Relationen grundar sig på möjligheten att kunna delta samt känslan av tillhörighet. För att individen ska uppleva delaktighet måste dessa delområden förverkligas. Delaktighet förutsätter att människan kan delta på ett meningsfullt sätt samt har möjlighet att påverka och bestämma över saker som inverkar på gemenskaper. Medlemmarna ska ha möjlighet att vara i växelverkan med andra samt bli sedda, hörda och respekterade. Delaktighet är ett av människans grundläggande behov som är starkt förknippat med människans välbefinnande. (Nivala & Ryyänen, 2019)

Ur ett socialpedagogiskt perspektiv uppstår känslan av delaktighet då människan är en del av en gemenskap och upplever sig ha möjlighet att påverka utformningen av den. I och med att delaktighet är en känsla är det svårt att uppfatta den utifrån. Genom att utveckla verksamhet tillsammans med barnen som utgår från deras behov och där de kan vara aktiva aktörer i gemenskapen så upplever de delaktighet. (Tulensalo et al., 2021 s.13–14)

Delaktighet betyder inte alltid att barnet deltar. Delaktighet kan också vara att barnet väljer att låta bli att delta eller inte vill delge andra vad hen känner och tänker. Här är det dock på den vuxnas ansvar att förete möjligheten för barnet att vara delaktig. (Tulensalo et al., 2021 s.19)

Enligt Järvinen & Mikkola (2015 s.13) är delaktighet en subjektiv upplevelse där barnets känsla av delaktighet ligger i centrum. Barnens delaktighet bildas i växelverkan med andra barn och vuxna och förverkligas då barnen blir sedda och hörda. Barnen ska ges möjlighet till att göra val samt vara delaktiga i beslutsfattande och personalen ska

förhålla sig positivt och uppmuntrande mot barnets initiativ och idéer. Känslan av välbefinnande uppstår då barnet upplever sig själv som en aktiv aktör i sitt liv. (Järvinen & Mikkola, 2015 s.17)

Känslan av delaktighet är en av grundstenarna för att skapa gemenskap i gruppen. Gemenskap uppstår inte av sig själv utan är en medveten process. Varje individ har ett behov av att höra till en gemenskap och vara i samspel med andra människor. Lek är grunden för gemenskap. Genom lek stöds barngruppens gemenskap och utvecklingen av socioemotionella färdigheter. Känslan av delaktighet och att komma med i en lek är det mest betydelsefulla för barnet. (Järvinen & Mikkola, 2015 s.25)

6 Metodik

I detta kapitel beskrivs arbetets metod, datainsamling samt analysmetod. Även inklusions- och exklusionskriterier samt etisk övervägning presenteras. Arbetet är en allmän litteraturstudie vilket handlar om sekundär datainsamling.

6.1 Allmän litteraturstudie

I en litteraturstudie används en bred litteraturgrund av skrivet material. Denna information man tillhandahåller är sekundärdata. Detta betyder att all information har tagits fram för ett annat syfte och ändamål än det som är aktuellt för den aktuella forskningen. Därför är det vid litteraturstudier viktigt att vara införstådd i att uppgifterna kan vara vinklade och kan även beroende på vilka sökord som använts orsaka att underlaget av litteratur kan vara bristfälligt. (Björklund & Paulsson, 2012 s.69)

Den allmänna litteraturstudien ger en bred grund av information gällande det berörda temat. Då syftet med arbetet är att öka medvetenheten samt kunskapen om hur småbarnspedagogiken påverkar barnets socioemotionella utveckling, delaktighet samt kompisrelationer gynnar denna metod ändamålet.

6.2 Datainsamling

Det finns många olika datainsamlingsmetoder och ingen är direkt bättre eller sämre än den andra. Men en metod kan ses vara bättre eller sämre beroende på det givna tillfället. På basen av dessa styrkor och svagheter kan den metoden väljas som anses vara mest passande i den enskilda studien. En litteraturstudies styrkor kan ses som att möjligheten att ta del av en mycket bred informationsgrund är möjlig även om de ekonomiska resurserna vore begränsade. En nackdel kan ses att informationen som samlas in är sekundärdata och då kan syftet till att informationen samlats in eventuellt utebli. (Björklund & Paulsson 2012, s. 71–72)

Vid datainsamlingen för detta arbete har tillförlitliga vetenskapliga databaser använts. I bilaga 1 framkommer sökorden som gagnar arbetet. Sökorden som främst använts är “early childhood”, “social and emotional development”, “peer relationships, friendships”, “early childhood education”, “participation”, “inclusion”. Litteratursökningen genomfördes i flera olika databaser. Databaserna som använts för detta arbete är Arcada finna, Sage, Springer Link, EBSCO, ERIC, Science Direct, Google scholar och ProQuest. Vid datainsamlingen användes olika sökordskombinationer men en del av dessa gav ej önskat resultat. För att säkerställa att informationen är aktuell har ej källor äldre än tolv år använts. Vi förhöll oss kritiskt till träffarna vi fick samt vi var medvetna om att en möjlig vinkling eventuellt förekom.

6.3 Avgränsningar

Inklusionskriterier och exklusionskriterier, som beskrivs i tabell 1, hjälper oss då vi gör en litteraturstudie att ta beslut om vilka artiklar som ska tas med i arbetet. I denna del av arbetet beskrivs hur avgränsningarna görs och vilka urvalskriterierna är. (Forsberg & Wengström 2015, s.174) Som inklusionskriterier valdes artiklar som är skrivna 2011 eller senare för att innehållet skulle vara aktuellt och relevant. Vi försökte dock fokusera på så nya artiklar som möjligt. På detta sätt kunde vi säkerställa att informationen var färsk och tidsenlig. Forskningen vi utgick ifrån kunde se olika ut beroende på den geografiska platsen studien var gjord på. Detta togs i beaktande vid avgränsningen av artiklar. Artiklarna som användes är engelskspråkiga, finskspråkiga och svenskspråkiga. Vi exkluderade artiklar skrivna på något annat språk. Artiklarna som användes var

referensgranskade för att säkra ett pålitligt resultat samt att de var kostnadsfria. Arbetet tangerar barn i 3–5 års ålder och därför har vi exkluderat artiklar som berör vuxna och seniorer. I vissa artiklar framkom teman som inte direkt kopplar till vårt ämne men om de var av liten betydelse i sammanhanget så inkluderades de ändå.

Tabell 1. Inklusionskriterier och exklusionskriterier

<i>Inklusionskriterier</i>	<i>Exklusionsteorier</i>
Artiklar som är engelskspråkiga, finska och svenska	Artiklar på annat språk än engelska, finska och svenska
Litteratur som är publicerad år 2011 eller senare	Publicerade artiklar före år 2011
Vetenskapliga artiklar	Lärdomsprov
Referensgranskade	Otillförlitliga artiklar
Artiklar som motsvarar syftet med arbetet	Avgiftsbelagda artiklar
Tillförlitliga databaser	Otillförlitliga databaser
Artiklar som tangerar temana i arbetet, delaktighet och socioemotionell utveckling inom småbarnspedagogiken	Artiklar som ej tangerar temana
Artiklar som berör åldersstrukturen samt på ett generellt plan	Artiklar som beskriver vuxna och seniorer

6.4 Analysmetod

Analysmetoden för detta arbete är innehållsanalys. Innehållsanalys som arbetsmetod präglas av att innehållet kategoriseras på ett metodiskt sätt för att enklare kunna hitta

teman och genomgående ämnen som beskriver och mäter den specifika företeelsen.
(Forsberg & Wengström 2015, s.137)

Innehållsanalysen hjälper oss att få det studerade temat åskådliggjort på ett vetenskapligt deskriptivt sätt. Den kan ha fokus på såväl det uppenbara, alltså det manifesta, som redogör för det som är synligt men även det dolda som handlar om det underliggande syftet i texterna, det latent. (Dahlborg-Lyckhage 2012, s.167)

Den manifesta innehållsanalysen innefattar kvantitativa uppskattningar för att synliggöra teman och mönster i texten som analyseras. Den latent innehållsanalysen däremot innefattar att centrala teman namnges, kategorier registreras samt att teorier och mönster utvecklas. En induktiv analys gör forskaren också medveten om de teman och kategorier som inte är uppenbara och tydliga. (Forsberg & Wengström 2015, s.138)

En enkel form av innehållsanalys beskriver Forsberg och Wengström (2015, s.153) som en fem stegs modell. Första steget handlar om att bekanta sig med materialet som ska analyseras genom att läsa igenom det flera gånger. Det andra steget handlar om att få grepp om innehållet i materialet. Det tredje steget handlar om att kategorisera till större helheter det som framkommit i materialet. Då kategoriseringen gjorts funderar man i steg fyra om de kan sammanställas till ett eller flera teman. Tolkningen utformas till generella begrepp för att kunna sammanfatta ett antal kategorier. Här skall olika mönster hittas så som exempelvis likheter och motsatser. Då innehållsanalysen når det femte steget ska resultatet tolkas och diskuteras.

I vårt arbete följer vi Forsberg och Wengströms (2015, s. 153) fem stegs modell som beskriver en enkel form av innehållsanalys. Vi har båda tagit del av de aktuella artiklarna vi hittat i våra sökningar. Efter noggrann genomläsning diskuterade och analyserade vi tillsammans stoffet och säkerställde att vi båda förstått innehållet, då artiklarnas språk till största del ej är på vårt modersmål. Tillsammans diskuterade vi fram syftet med artiklarna samt innehållet i dem. I samband med diskussionerna hittade vi olika teman och kategoriserade dem. Då vi hittat de olika temana i artiklarna så sammanställde vi dem till ett eller flera större teman, på basen av artiklarnas likheter, motsatser och skillnader. Efter att vi jämfört fynden tolkade och diskuterade vi resultaten.

I vårt arbete har vi även också Fribergs tre stegs modell i åtanke för att klarifiera analysmetoden för oss själva. De tre stegen innefattar att börja med att läsa igenom artiklarna upprepade gånger för att förstå stoffet och kontexten, söka likheter och skillnader samt göra en sammanställning av materialet. (Friberg 2012, s. 140–141)

Vårt tillvägagångsätt och val av metod påverkar validiteten och reliabiliteten. I och med att studien är en allmän litteraturstudie och utgångspunkten är en bred materialgrund utgår vi ifrån att resultat av vår litteraturstudie är trovärdigt och korrekt.

6.5 Etisk övervägning

I detta arbete har vi följt Arcadas och Forskningsetiska delegationens riktlinjer för god vetenskaplig praxis. Arbetet skall ha en hög standard och det uppnås med hjälp av tillförlitlig litteratur samt etiskt övervägande.

Innan arbete med litteraturstudier påbörjas skall etiska överväganden göras. Riktlinjer för god forskning bör följas och ingen ohederlighet samt fusk får förekomma inom forskningen. I litteraturstudier bör etiska överväganden göras då det kommer till val av material samt hur resultatet presenteras. Här är det väsentligt att studier man valt fått tillstånd av etisk kommitté. Alla artiklar som i studien används ska redovisas och arkiveras. Alla resultat ska presenteras både de som stöder hypotesen men även de som ej gör det. Att presentera artiklar som endast stöder forskarens egen uppfattning är oetiskt. (Forsberg & Wengström 2015, s. 59)

Genom hela arbetet finns det etiska överväganden som bör beaktas. Hur man väljer sitt ämne, hur frågeställningen bildas samt hur allt genomförs. Det etiska övervägandet görs även då det kommer till resultatet och hur en eventuell spridning sker. (Henricson 2016, s.70)

Vi är medvetna om att det kan uppstå etiska dilemman eftersom största delen av de vetenskapliga artiklarna som använts i detta arbete är skrivna på engelska som ej är vårt modersmål. På grund av detta kan feltolkningar uppkomma och för att undvika detta är det av yttersta vikt att vi har det hela tiden i åtanke.

I en litteraturstudie kommer det etiska övervägande även fram i att källhänvisningarna skall vara korrekta och artiklarna vi utgår ifrån bör ha ett etiskt förhållningsätt

7 Resultat

I detta kapitel redovisas resultaten från de artiklar vi använt. De presenteras i bilaga 2. Vårt resultat grundar sig på analysen av de 10 artiklar vi utgått ifrån. För att tydliggöra resultaten har vi kategoriserat temana i två större kategorier. I tabell 2 presenteras kategorier och teman utgående från innehållsanalysen. Kategorierna är främjandet av barnets socioemotionella utveckling och delaktighet inom småbarnspedagogisk verksamhet.

Tabell 2. Kategorier och teman utgående från innehållsanalysen

Främjandet av barnets socioemotionella utveckling	Främjande av delaktighet inom småbarnspedagogisk verksamhet
Hur den Småbarnspedagogiska verksamheten samt pedagogerna främjar den socioemotionella utvecklingen hos barn	Delaktighetens betydelse för barnet
Interventioner som främjar socioemotionella utvecklingen	Hur pedagogerna kan främja delaktigheten hos barnen
Främjandet av kompisrelationer stärker och stöder den socioemotionella kompetensen	Vikten av tidigt stöd beträffande delaktighet
Vikten av tidigt stöd beträffande socioemotionell utveckling	

7.1 Barns socioemotionella utveckling

Resultatet från vår studie visar hur betydande främjandet av barnets socioemotionella utveckling är i tidig ålder. Både forskare och pedagoger anser inläring av socioemotionella färdigheter vara en viktig del av barnets utveckling. (2, 3, 5) Utvecklandet av socioemotionella färdigheter i unga år har en positiv inverkan på barnet. Välutvecklade socioemotionella färdigheter hos barn leder till framgångsrika akademiska prestationer och förbättrat välbefinnande. (1, 2, 5) De stöder och hjälper barn att forma nära och trygga relationer med andra barn och vuxna, förstå, identifiera, uttrycka och reglera känslor samt lösa konflikter. (4) Maclaughlin, Aspden och Clarke (4) tar fasta på vad barn på kort sikt och lång sikt kan uppnå med goda socioemotionella färdigheter. På kort sikt kan barn med goda socioemotionella färdigheter bilda och upprätthålla kamratrelationer, ha en positiv attityd mot lärande, vara mer anpassningsbar och självsäker samt mer benägen att bli akademiskt framgångsrik. På långsikt kommer barn med goda socioemotionella färdigheter att ha förmågan att utveckla och upprätthålla långvariga kamratrelationer och intima förhållanden, behålla ett jobb samt arbeta väl med andra, bidra positivt till gemenskaper och samhället samt uppleva god psykisk och fysisk hälsa.

För barn med goda socioemotionella färdigheter är det mer sannolikt att de växer upp till vuxna med en positiv framtid samt att de i högre grad upplever välbefinnande än barn med svaga socioemotionella färdigheter. (4) Svaga socioemotionella färdigheter kan orsaka negativa konsekvenser som försämrade akademiska prestationer, problem med social interaktion och socialisering samt allvarliga psykiska problem. (2) Barn som saknar socioemotionella färdigheter kan ha svårt att följa regler i skolan och löper större risk att inte nå framtida akademiska framgångar. Detta kan i värsta fall leda till skolavhopp, brottslighet, missbruk och våldsamt beteende. Genom att handleda och stöda barn i tidig ålder att uttrycka känslor och engagera sig i positiva relationer kan man minska risken att utveckla beteendemässiga, psykiska och akademiska problem. (3)

Resultatet från vår studie visar hur den småbarnspedagogiska verksamheten samt pedagogerna främjar den socioemotionella utvecklingen hos barn. Pedagogerna har en betydande roll som förebilder för att stöda den socioemotionella utvecklingen och dess färdigheter hos barnet. (1) Pedagogen vägleder och stöder barnet i att utveckla

socioemotionella färdigheter genom positiva interaktioner med andra, stimulerande miljöer, olika lärandemöjligheter, samt i att hantera svåra situationer. (1, 5) Pedagogerna skapar trygga miljöer där barn kan uppleva och öppet diskutera om sina tankar och känslor. Samspelet mellan pedagogen och barnet skall basera sig på pedagogens kompetens och kunskap. (1) Morkel och Mclaughlin (5) har analyserat tre nyckelfaktorer kultur, temperament och grad av social interaktion. Dessa bör pedagogerna vara medvetna om och förstå mångfalden av dessa färdigheter för att kunna stöda barnets utveckling av socioemotionella färdigheter. Det är viktigt att pedagogerna har kännedom om och tar hänsyn till barnets kultur. Genom att samarbeta med barnets närkrets kan pedagogen få en bättre förståelse om vilka socioemotionella färdigheter som värderas i barnets kultur samt stöda barnet att uppnå sin fulla potential. Barn har olika temperament som påverkar hur barnet samverkar med omvärlden samt olika grad av social interaktion. Pedagogerna ska stöda och hjälpa barn att skapa och uppleva tillfredställande och lyckade interaktioner med andra.

Resultatet från vår studie visar flera strategier och metoder som pedagogerna kan använda sig av för att utveckla barns socioemotionella färdigheter. Det är viktigt att pedagogerna lär känna barnet och ser varje barn som en unik individ med individuella behov. På detta sätt kan pedagogerna planera lämpliga lärandeupplevelser, främja barnets styrkor, erbjuda passande stöd samt skapa gynnsamma situationer och miljöer för att skapa högkvalitativa sociala interaktioner. (5) Morkel och Mclaughlin (5) beskriver modeller för pedagogerna som går ut på att skapa en positiv och högkvalitativ miljö samt olika specifika kompetenser och strategier som stöder barns utveckling av socioemotionella färdigheter. En positiv miljö skapar trygghet hos barnet och när barnet mår bra och känner sig tryggt är de mer benägna att vara i växelverkan med andra.

Pedagogerna kan hjälpa barnen att utveckla olika kompetenser som självsäkerhet, positiv identitet, självbehärskning, sociala färdigheter samt emotionella färdigheter. Dessa stöder deras socioemotionella utveckling. Barnets självsäkerhet kan byggas upp genom att pedagogerna förser barnet med positiva upplevelser där de kan få positiv feedback av andra. Genom att visa respekt och vara genuint intresserad av barnets ärenden stöds barnet i att utveckla en positiv identitet. Självbehärskning hos barnet utvecklas genom att pedagogerna med sitt agerande fungerar som rollmodeller. Hur bevara sitt lugn,

beskriva vad som bör göras för att bevara kontrollen samt handskas med känslor i olika situationer. Genom att öva på kompetenser som turtagning, lek samt dela med sig stöder det barnet till positivt socialt samspel med andra barn och pedagoger. Pedagogerna kan hjälpa barn att lära och utveckla emotionella färdigheter genom att identifiera olika känslor hos dem själva och andra, problemlösningsfärdigheter, uttrycka vrede på lämpligt sätt samt lugna ner sig. Bra redskap för att öva dessa färdigheter kan exempelvis vara drama och dockor.

En annan strategi som Mclaughlin, Aspden och Clarke (4) beskriver är en fem metods praxis som består av emotionella färdigheter, sociala problemlösningsfärdigheter, lugna ner sig, sociala färdigheter och kamratrelationer samt förebyggande av utåtagerande beteende. Pedagogen kan stärka och utveckla barnets emotionella färdigheter genom att diskutera och fråga om barnets känslor, erbjuda material som böcker, bilder eller kort som visar olika emotioner samt kommentera eller ge feedback då barnet visar emotioner i olika situationer. Pedagogerna skall förse barnet med en miljö som är positiv och stödande för att barn öppet ska kunna identifiera, förstå och uttrycka emotioner. När det kommer till att lösa problem i sociala situationer kan pedagogerna använda sig av en fyra stegs modell som kan hjälpa barn att lösa vardagliga problem och förebygga konfliktsituationer samt stärka barns problemlösningsfärdigheter. Modellen går ut på att identifiera problemet, fundera på en lösning, överväga vilken lösning som skulle passa bäst och till slut pröva på den valda lösningen. Det är viktigt att barn lär sig att lugna ner sig, kontrollera samt reglera känslor eftersom det är en väsentlig faktor som påverkar barndomen och framtida livet. Genom att skapa trygghet och känslan av säkerhet, behandla ärenden i rätt tidpunkt och förse ett lugnt fysiskt utrymme till barnen kan pedagogerna aktivt lära barnen strategier för att lugna ner sig. Barn behöver flera tillfällen för att öva på positivt samspel med andra, forma och upprätthålla vänskapsrelationer samt hantera besvikelser. Pedagogerna kan använda sig av olika redskap för att stärka dessa egenskaper hos barnet som till exempel dockor, böcker, berättelser, gruppaktiviteter samt kommentera och ge feedback då barnen visar positiva sociala färdigheter. Det är viktigt att förebygga utåtagerande beteende hos barn eftersom det kan påverka lärande och utvecklandet av de socioemotionella färdigheterna på ett negativt sätt. Pedagogerna kan förebygga utåtagerande beteende genom att skapa en positiv och trygg

relation. Genom att vägleda och erbjuda olika redskap gynnas barnets lärande och utveckling samt de socioemotionella färdigheterna främjas.

Ett program som Shultz et al. (3) tar upp är connecting with others: lessons for teaching social and emotional competence. Resultatet visar att programmet leder till positiva förändringar i barnens beteende. Programmet är delat i sex delar som består av koncept om sig själv och andra, socialisering, problemlösningsfärdigheter, kommunikation, dela med sig och empati. Varje del innehåller instruktioner, gruppaktiviteter och självständiga aktiviteter. Dessa aktiviteter består av berättelse, avkoppling, beteende övningar, hypotetiska problemsituationer, kreativ visualisering, självregleringsövningar och samarbetsövningar. Alla dessa övningar är av stor betydelse då det kommer till utvecklandet av barns socioemotionella färdigheter. Även Koltcheva (2) lyfter fram ett program, EU-self project, som ska fungera som en plattform för att öka medvetenheten om socioemotionella färdigheter i tidig barndom. Plattformen innehåller tillförlitlig information om hur man kan stöda utvecklandet av socioemotionella färdigheter, utvärdering av dem samt hur pedagogerna kan implementera programmet inom den småbarnspedagogiska verksamheten.

7.2 Hur den småbarnspedagogiska verksamheten och pedagogerna kan främja delaktigheten

Resultat av vår studie visar hur den småbarnspedagogiska verksamheten samt pedagogernas roll påverkar barns känsla av delaktighet. Pedagogens roll är av stor betydelse för hur delaktigheten upplevs. Correia et al. (9), Venninen et al. (6) och Ghirotto & Mazzoni (8) har analyserat pedagogernas roll inom småbarnspedagogisk verksamhet i koppling till barnets upplevelse av delaktighet och hur de kan påverka barns känsla av den. Småbarnspedagogisk verksamhet utgör ett grundläggande mikrosystem i barns liv och pedagogerna är en viktig del i främjandet av delaktighet. (9) Då barns delaktighet gynnas främjas en av de viktigaste faktorerna för att främja välbefinnande. Venninen har fokuserat på utmaningar som existerar för barns delaktighet medan Ghirotto & Mazzoni (8) har analyserat hur gemensamma projekt i småbarnspedagogiska sammanhang påverkar och främjar barns delaktighet och autonomi. Interaktion med jämnåriga och pedagoger utvecklar barns styrkor och kompetenser. I studien framkommer vikten

av växelverkan och hur delaktigheten främjas då barnet får delta i verksamheten genom hela processen. I projektarbete deltog även en äldre generation som delgav barnen och pedagogerna sin syn. Resultat i vår studie påvisar att asymmetriska relationer, maktobalans, kan behövas som en positiv del i växelverkan och upplevs som en resurs för barnet. I det här fallet var det projektarbete i form av grönsaksodling inom småbarnspedagogisk verksamhet. Då barnen deltar i hela processen och från början får stöd och uppmuntran av pedagogerna som aktivt lyssnar och är engagerade så främjas delaktigheten.

Genom att iaktta barns lek kan metoder i att stöda barns delaktighet hittas. Lekens roll är av betydelse i stödandet av barns delaktighet. (6) Resultat i vår studie påvisar att utmaningar med barns delaktighet inom småbarnspedagogisk verksamhet kan lösas med en femfaktorlösning som baserar sig på ESEM-analysen, Exploratory Structural Equation Modeling, som gjorts i finska daghem. Dessa faktorer i femfaktorlösningen är förhållandet mellan barn och vuxna, brister i yrkesskickligheten, hur arbetet bemästras, arbetspraxisen samt speciella behov. Att identifiering av utmaningar görs påverkar barns delaktighet men även utvecklandet av den småbarnspedagogiska verksamheten. Den första faktorn beskriver att antalet pedagoger i förhållandet till barnantal är lågt. Den andra faktorn relaterar till pedagogernas kunskap, yrkesskicklighet och kompetens. Den tredje faktorn behandlar utmaningarna i att fokusera på de pedagogiska uppgifterna samt hantering av vardagliga sysslor inom den småbarnspedagogiska verksamheten. Den fjärde faktorn beskriver utmaningarna beträffande rutiner och scheman och att det kan leda till bristande utveckling. Den femte faktorn synliggör variationerna i barns behov av stöd för sitt lärande. (6)

Varje barn inom småbarnspedagogen är unikt och har individuella behov för sitt lärande och för sin utveckling. Ju yngre ett barn är desto mer uttrycker de sig nonverbalt och då krävs det observanta pedagoger som kan stöda och uppmuntra. Forskning visar att även yngre barn kan uttrycka sina åsikter. För att yngre barn ska kunna känna sig delaktiga behövs det pedagoger som har hög professionell kompetens. (6)

Warren (10) däremot har tagit fasta på hur barns känslor tas i beaktande eller ej och hur det påverkar upplevelsen av delaktighet. Känslan av delaktighet är kopplad till hur upplevelsen av egenmakt i tidiga år gynnar i stunden men även i framtiden och för hela

gemenskaper. Den småbarnspedagogiska verksamheten sätter grunden för den upplevda delaktigheten i livet.

Enligt resultat i vår studie är barns förmåga att uttrycka sina åsikter och ta del i beslut som berör dem starkt kopplade till sammanhanget och hur pedagogerna främjar delaktigheten. Det framkommer att barns delaktighet ses som en aktivitet där barnen tolkar världen tillsammans med pedagogerna som lyssnar och visar genuint intresse. Venninen (6) påvisar att i finska daghem är aktiviteter så som matsituationer, vilostunder samt påklädningsituationer pedagogisk verksamhet och därmed lärande situationer. Dessa aktiviteter är delaktighetsfrämjande och här spelar pedagogerna en viktig roll med sitt stöd, uppmuntran och handledning. I vårt resultat framkommer det att en viktig aspekt att ta fasta på är att bemötande och hur pedagogerna lyssnar och uppmuntrar är av stor betydelse för upplevelsen av delaktighet.

Resultat i vår studie visar att det förekommer variationer i delaktigheten beroende på om den småbarnspedagogiska verksamheten är hög- eller lågkvalitativ. Correia et al. (9) och Venninen et al. (6) belyser att variationer finns och ojämlikheter förekommer i den småbarnspedagogiska processen. Detta hänger starkt ihop med om verksamheten är hög- eller lågkvalitativ. Högkvalitativ småbarnspedagogisk verksamhet gynnar barns delaktighet och ett positivt verksamhetsklimat gynnar även lärandet. Pedagoger i högkvalitativ småbarnspedagogisk verksamhet sätter mera fokus på att barnet ses och hörs och deras intresseområden och initiativ respekteras och då är möjligheterna till delaktighet större. Medan den verksamheten med lägre kvalitet är mera vuxenstyrt och barnen tar inte del i samma utsträckning. (9) Enligt resultat i vår studie gynnas delaktigheten i en högre grad i den högkvalitativa småbarnspedagogiska verksamheten då barnen där har en större möjlighet att vara delaktig i gruppen och vara med om beslut som tas.

Forskning visar att barns kompetenser, självkänsla samt beslutsfattningsförmåga gynnas av att barnen upplever delaktighet. Då barns röster hörs, deras åsikter respekteras samt de får delta i demokratiska beslut främjas delaktigheten och barnets rättigheter beaktas. (6)

Correia et al. (2021) tar i sin studie fasta på olika modeller med olika antal nivåer för att indikera delaktighet. Modellerna har likheter i att de går från att barnen är i en mera

passiv roll där de blir tilldelade aktiviteter till att det på barnens initiativ startas projekt, aktiviteter och att de planeras tillsammans med pedagogerna. Harts delaktighetsstege är den modellen med åtta nivåer som de andra modellerna med färre nivåer utgår ifrån. Inom Harts delaktighetstrappa blir barns deltagande alltmer meningsfullt och det går från en nivå av ej inkludering som de tre första nivåerna beskriver till de fem resterande nivåerna som gynnar barnets känsla av delaktighet. För att barns delaktighet ska uppnås ska barnet ha tillgång till relevant information, kunna välja mellan olika alternativ såsom aktiviteter eller tillgängligt material och samtidigt få stöd och uppmuntran av en trygg vuxen.

I vår studie framkommer det att trots att det finns många möjligheter att definiera delaktighet på så är det mest meningsfullt då den är implementerad i barnens vardag inom den småbarnspedagogiska verksamheten. Ur ett pedagogiskt och relationellt perspektiv upplever barn delaktighet i den småbarnspedagogiska verksamheten då pedagogerna har en förståelse för deras behov, erfarenheter och intressen.

8 Diskussion

Detta kapitel innehåller diskussionen kring vår metod och vårt resultat. I kapitlet framkommer vår arbetsprocess samt våra reflektioner kring den. Diskussionskapitlet tar även fasta på arbetets eventuella styrkor och svagheter.

8.1 Metoddiskussion

Vi har i detta arbete använt oss av en allmän litteraturstudie. Vi har med hjälp av vetenskapliga artiklar sökt svar på vår forskningsfråga i hopp om att kunna öka kunskapen samt gagna pedagoger inom småbarnspedagogisk verksamhet.

Temat för detta lärdomsprov och åldersstrukturen 3–5 år valdes på grund av att många forskningar bevisar vikten av tidigt stöd för den socioemotionella utvecklingen samt delaktigheten inom småbarnspedagogiken. Valet av åldersspannet gjordes på grund av den breda tillgången till litteratur som fanns till förfogande än vad det fanns om barn i åldern 0–3 år. Allmän litteraturstudie som metod har både styrkor och svagheter. Som styrka kan ses att tillgången till en bred materialgrund gynnar möjligheterna. I och med den breda materialtillgången var det utmanande att med hjälp av sökorden få ner antalet

träffar. En allmän litteraturstudie möjliggör att forskningsmaterialet är lätt tillgängligt oavsett var och när man utför studien. Ett brett underlag främjar trovärdigheten då det finns många artiklar som tangerar samma teman. Som en svaghet kan också ses svårigheten med att hitta de exakta träffarna man letar efter i och med den stora materialgrunden. För att vi skulle få flera valmöjligheter beträffande de vetenskapliga artiklarna så använde vi oss av flera olika databaser så som Sage, EBSCO med flera. De vetenskapliga databaserna möjliggjorde källornas tillförlitlighet i och med att man kunde välja referensgranskade vetenskapliga artiklar.

Under arbetets gång har vi vid flera tillfällen funderat kring olika sökords betydelse. Utmaningen har legat i att artiklarna varit på engelska och att sökord så som *early childhood education* och *preschool* väckte i början förvirring. Exempelvis i Sverige talas det om förskola och då syftas det på hela daghemstiden medan i Finland kopplas *preschool* till förskola. Artiklarnas forskning kunde inbegripa olika geografiska platser men innehållet följde ändå samma tema.

Under vår arbetsprocess har vi vid flera tillfällen hittat många mycket intressanta artiklar som tyvärr fört oss utanför temat. Då har vi reflekterat kring vår frågeställning och arbetets röda tråd och exkluderat dem.

Vi har genomfört vår innehållsanalys med hjälp av Forsberg och Wengströms fem stegs modell med Fribergs tre stegs modell i åtanke. Vi läste artiklarna flera gånger och kategoriserade de olika temana.

8.2 Resultatdiskussion

I denna resultatdiskussion beskriver vi hur den småbarnspedagogiska verksamheten samt pedagogerna kan stöda barnets socioemotionella utveckling samt främja dess delaktighet.

8.2.1 Den socioemotionella utvecklingen

Från tidig ålder utvecklar barnen socioemotionella färdigheter. Nicola et al. (2016) talar om pedagogernas betydande roll inom den småbarnspedagogiska verksamheten i

främjandet av barnets socioemotionella utveckling. Enligt Kirk & Jay (2018) är vikten av socioemotionella färdigheter av stor betydelse för att barnet ska klara sig senare i framtiden. Pedagogerna stöder och handleder barnen i den socioemotionella utvecklingen med hjälp av positiva upplevelser i samspel med andra, stimulerande miljöer, möjligheter till lärande samt hantering av utmanande situationer. (1, 5)

Resultat i vår studie påvisar hur pedagogerna inom den småbarnspedagogiska verksamheten främjar barnets möjlighet att lära sig känna igen, förstå samt reglera sina känslor. Småbarnspedagogiska verksamheten gynnar barns möjlighet att bygga upp relationer med andra barn och vuxna och fungera prosocialt i samspel med andra. I resultatet påvisas även vikten av tidigt stöd för att ansvarsfullt kunna lösa konflikter samt för att kunna förstå, identifiera, uttrycka och reglera känslor. Tillsammans med andra barn inom den småbarnspedagogiska verksamheten utvecklar barnet socioemotionell kompetens genom att öva på turtagning, lek samt att dela med sig. I leken upplever barnet känsla av inkludering, gemenskap och delaktighet och det främjar barnets utveckling. För att detta ska ske behövs närvarande pedagoger som kan handleda och stöda. (1, 4, 5, Koivula & Laakso, 2017, Pape, 2016)

Resultaten i vår studie påvisar att socioemotionella färdigheter främjar inte bara välbefinnandet utan möjliggör även framgångsrika akademiska prestationer. Socioemotionell kompetens vid unga år är kopplat till kommande prestationer, eventuellt ekonomiskt oberoende, fysisk hälsa, känslomässigt välbefinnande samt goda relationer. (Kirk et al., 2017, 2, 5)

8.2.2 Delaktighet

Hur barn upplever delaktighet i unga år påverkar livet längre fram. Barn upplever delaktighet i möten med människor och i vardaglig verksamhet med andra barn. Pedagogens roll inom småbarnspedagogiken kan främja känslan av delaktighet genom att uppmärksamma barnet och dess behov och intresseområden samt med respektfullt bemötande. Pedagogernas roll inom den småbarnspedagogiska verksamheten kopplas starkt till hur delaktighet upplevs. Delaktigheten gynnar välbefinnande. Alla barn är unika individer med målsättningar, intressen och behov. (Stenvall, 2021, Venninen et al., 2013) Delaktigheten är starkt kopplad till pedagogernas nivå av professionell kompetens. (6)

Resultatet i vår studie visar att delaktighet uppstår då barnet är en del av en gemenskap samt kan påverka dess utformning. Då pedagogerna är lyhörda för barnens behov och ger dem möjlighet att vara aktiva aktörer så gynnas känslan av delaktighet. Den småbarnspedagogiska verksamheten är grunden för hur delaktigheten upplevs i unga år och hur den påverkar det framtida livet. Då barnen har möjlighet att få sin röst hörd och har möjlighet att ta del i ärenden som rör dem främjas delaktigheten. (Stenvall, 2021, Tu-lensalo et al. 2021, 8, 10)

I studien framkommer betydelsen av leken för att främja delaktigheten. Genom att iakttä barngruppen och leken kan man hitta metoder som stöder barns delaktighet. (Järvinen & Mikkola, 2015, 6)

Resultat i vår studie visar att det förekommer variationer i delaktigheten som hänger ihop med hurdan kvalitetsnivå den småbarnspedagogiska verksamheten har. Inom den högkvalitativa småbarnspedagogiska verksamheten där pedagogerna förhåller sig positivt gynnas delaktigheten men också lärande. Medan lägre kvalitet är mera vuxenorienterat och barn deltar inte i samma mån. Pedagogerna förhåller sig uppmuntrande och positivt mot barnens tankar, idéer och intressen och det gör att den upplevda delaktigheten är större. (Järvinen & Mikkola, 2015, 9) För att delaktighet ska förverkligas behöver barnet få känna att hans rättigheter beaktas och de grundläggande behoven tillgodoses. (Nivala & Ryyänen, 2019)

9 Användbarhet och förslag till fortsatt forskning

Resultatet av vår studie kan med fördel användas av pedagoger inom den småbarnspedagogiska verksamheten. Det kan användas som ett verktyg för att komma till insikt och väcka tankar kring arbetssätt och attityder. Resultatet kan också ses som ett medel i att handleda, främja och stöda barnets socioemotionella utveckling och delaktighet. Utgående från dessa fynd kan den småbarnspedagogiska verksamheten utvecklas på ett gynnsamt sätt. Studien kan också förse pedagogerna med viktiga aha-upplevelser som främjar deras professionella utveckling. Studien belyser vikten av att stöda delaktigheten och den socioemotionella utvecklingen och då gynnas verksamhetsklimatet.

Resultatet av denna studie kan stöda pedagogerna i hur de tar i beaktande barns intressen, behov och perspektiv samt främjar en högkvalitativ småbarnspedagogisk verksamhet.

Resultatet av vår studie kan öppna nya vinklingar inför kommande forskning för att få en djupare förståelse beträffande relationen och samspelet mellan barn och professionella. I dagens värld känns det som om teorier kring barns delaktighet och stöddet av den socioemotionella utvecklingen inte förverkligas. Detta kan bero på många olika faktorer bland annat gruppernas storlek, hektiskt tempo, personalbrist samt obehörig personal. Dessa fenomen figurerar frekvent i medierna. Tanken väcks vilken inverkan det kan ha på barns utveckling, välbefinnande och framtid. Forskningsresultaten och teorierna möts inte alltid i den småbarnspedagogiska verkligheten. Som fortsatt forskning kunde barns delaktighet undersökas åldersanpassat från deras perspektiv.

Källor

- Afshordi, N. & Liberman, Z. (2020). Keeping friends in mind: Development of friendship concepts in early childhood. *Social development* 30(2), 331-342.
<https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.1111/sode.12493>
- Björklund, M., & Paulsson, U. (2012). *Seminarieboken: Att skriva, presentera och opponera* (2. uppl.). Studentlitteratur.
- Blewitt, C., O'Connor, A., Morris, H., Nolan, A., Mousa, A., Green, R., Ifanti, A., Jackson, K., Skouteris, H. (2021) "It's Embedded in What We Do for Every Child": A Qualitative Exploration of Early Childhood Educators' Perspectives on Supporting Children's Social and Emotional Learning. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021; 18(4):1530.
<https://doi.org/10.3390/ijerph18041530>
- Castro-Zubizarreta, A., & Calvo-Salvador, A. (2023). Child participation in early childhood education in Spain: When having rights does not mean being able to exercise them. 0(0) 1-17. DOI: 10.1177/14782103231180665
- Cederlund, C., & Berglund, S. (2014). *Socialpedagogik: Pedagogiskt socialt arbete* (1. uppl.). Liber.
- Connors-Burrow, N.A., Patrick, T., Kyzer, A. *et al.* A Preliminary Evaluation of REACH: Training Early Childhood Teachers to Support Children's Social and Emotional Development. *Early Childhood Educ J* 45, 187–199 (2017).
<https://doi.org/10.1007/s10643-016-0781-2>
- Correia, N., & Aguiar, C. (2023). Childrens participation in early childhood education: A theoretical overview. 24(3) 313-332.
<https://doi.org/10.1177/1463949120981789>
- Correia, N., Carvalho, H., Fialho, M., & Aguiar, C. (2020) Teachers' practices mediate the association between teachers' ideas and children's perceived participation in early childhood education. *Children and Youth Services Review* 108, January 2020, 104668. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104668>
- Dahlborg-Lyckhage, E. (2012). *Att analysera berättelser(narrativer)* I: Friberg, F. (2012). *Dags för uppsats: Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (Andra upplagan.). Studentlitteratur.
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2015). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning* (Fjärde utgåvan.). Natur & Kultur.

Forskningsetiska delegationen (TENK). God vetenskaplig praxis (GVP). Tillgänglig: <http://tenk.fi/sv/forskningsfusk/god-vetenskaplig-praxis-gvp> Hämtad: 17.11.2023.

Friberg, F. (2012). *Dags för uppsats: Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (Andra upplagan.). Studentlitteratur.

G. Coogle, C., Storie, S. & Rahn, N.L. A Framework for Promoting Access, Increasing Participation, and Providing Support in Early Childhood Classrooms. *Early Childhood Educ J* **50**, 867–877 (2022). <https://doi.org/10.1007/s10643-021-01200-6>

Ghirotto, L., & Mazzoni, V. (2013) Being part, being involved: the adult's role and child participation in an early childhood learning context, *International Journal of Early Years Education*, 21:4, 300-308, DOI: [10.1080/09669760.2013.867166](https://doi.org/10.1080/09669760.2013.867166)

Henricson, M. (2012). *Vetenskaplig teori och metod: Från idé till examination inom omvårdnad*. Studentlitteratur.

Hwang, P., & Nilsson, B. (2019). *Utvecklingspsykologi* (Fjärde utgåvan.). Natur & Kultur.

Kangas, J., Venninen, T., & Ojala, M. (2016). Educators' perceptions of facilitating children's participation in early childhood education. *Australasian journal of early childhood*, 41(2), 85-94. DOI: [10.1177/183693911604100212](https://doi.org/10.1177/183693911604100212).

Kirk, G., & Jay, J. (2018). Supporting Kindergarten Children's Social and Emotional Development: Examining the Synergetic Role of Environments, Play, and Relationships. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02568543.2018.1495671>

Kirk, G., & MacCallum, J. (2017). Strategies that Support Kindergarten Children's Social and Emotional Development: One Teacher's Approach. *Australasian Journal of Early Childhood*, 42(1), 85-93. <https://doi.org/10.23965/AJEC.42.1.10>

Koivula, M., & Laakso, M-L. (2017). *Lapsen varhainen kehitys kommunikaation, vuorovaikutussuhteiden ja leikin näkökulmista*. I: Koivula, M., Siippainen, A., Eerola-Pennanen, P., & Böök, M. L. (2017). *Valloittava varhaiskasvatus: Oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia*. Vastapaino.

Koltcheva, N. (2023). EU-SELF: An European Platform about Social and Emotional Skills in Early Childhood Education. *Romanian Journal for Multidimensional Education / Revista Românească Pentru Educație Multidimensională*, 15(2), 35–54. <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.18662/rrem/15.2/719>

Lagen om småbarnspedagogik (2018/540) Finlex. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180540> Hämtad: 18.9.2023

- Lapsenoikeudet.fi (2022) *Barnets rättigheter som en del av de mänskliga rättigheterna*, Tillgänglig: <https://www.lapsenoikeudet.fi/sv/konventionen-om-barnets-rattigheter/barnets-rattigheter-som-en-del-av-de-manskliga-rattigheterna/> Hämtad: 18.9.2023
- Lastensuojelun keskusliitto (2021). *Barnets rättigheter är de vuxnas skyldigheter*, Tillgänglig: <https://www.lskl.fi/sv/barnets-rattigheter/> Hämtad: 18.9.2023
- McLaughlin, T., Aspden, K., & Clarke, L. (2017). How Do Teachers Support Children's Social-Emotional Competence? Strategies for Teachers. *Early Childhood Folio*, 21(2), 21–27. <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.18296/ecf.0041>
- Morkel, V., & McLaughlin, T. (2015). Promoting Social and Emotional Competencies in Early Childhood: Strategies for Teachers. *Kairaranga*, 16(1), 45–51.
- Nivala, E., & Rynänen, S. (2019). *Sosiaalipedagogiikka: Kohti inhimillisempää yhteiskuntaa*. Gaudeamus.
- Oikeusasiamies.fi. *FN:s konvention om barnets rättigheter*, Tillgänglig: <https://www.oikeusasiamies.fi/sv/web/guest/fn-s-konvention-om-barnets-rattigheter#> Hämtad: 18.9.2023
- Palo-oja, M., Määttä, M. & Halme, H. (2021). *Lasten yhteisöllisyyden ja joukkoon kuulumisen vahvistaminen varhaiskasvatuksessa*. I: Tulensalo, H., Kalliomäki, R., Laimio, J., Lehto-Lundén, Tiina, f., Kuitu, P., Mettinen, K., . . . Pelliccioni, S. (2021). *Kohti lapsen näköistä osallisuutta*. Pelastakaa Lapset ry.
- Pape, K. (2016). *Lekfullt samspel i förskolan*. Lärarförlaget.
- Schultz, B., Richardson, R., Barber, C., & Wilcox, D. (2011). A Preschool Pilot Study of Connecting with Others: Lessons for Teaching Social and Emotional Competence. *Early Childhood Education Journal*, 39(2), 143–148. <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.1007/s10643-011-0450-4>
- Stenvall, E. (2021). *Lapsen arkinen osallisuus-missä lapselle syntyy kokemus että voi osallistua javaikuttaa*. I: Tulensalo, H., Kalliomäki, R., Laimio, J., Lehto-Lundén, Tiina, f., Kuitu, P., Mettinen, K., . . . Pelliccioni, S. (2021). *Kohti lapsen näköistä osallisuutta*. Pelastakaa Lapset ry.
- Theobald, M., Danby, S., & Ailwood, J. (2011). Child participation in the early years: Challenges for education. *Australasian Journal of Early Childhood*, 36(3), 19–26. <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.1177/183693911103600304>
- Thümmel, R., Engel, E-M. & Bartz, J. (2022) Strengthening Emotional Development and Emotion Regulation in Childhood—As a Key Task in Early Childhood Education. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(7):3978. <https://doi.org/10.3390/ijerph19073978>

Tulensalo, H., Kalliomeri, R., Laimio, J., Lehto-Lundén, Tiina, f., Kuitu, P., Mettinen, K., . . . Pelliccioni, S. (2021). *Kohti lapsen näköistä osallisuutta*. Pelastakaa Lapset ry.

Unicef (2023). *Barnkonventionen i fullständig version* Tillgänglig: <https://www.unicef.fi/vart-arbete/barnets-rattigheter/barnkonventionen/barnkonventionen-i-fullstandig-version/> Hämtad: 18.9.2023

Venninen, T., Leinonen, J., Lipponen, L. *et al.* Supporting Children's Participation in Finnish Child Care Centers. *Early Childhood Educ J* **42**, 211–218 (2014). <https://doi.org/10.1007/s10643-013-0590-9>

Bilagor

Bilaga 1. Databaser och valda artiklar

Databas	Datum	Sökord	Antal träffar	Antal använda artiklar samt artikelns titel
ProQuest	7.11.2023	Emotional development AND emotion regulation AND childhood AND early childhood education	267	1 Strengthening Emotional Development and Emotion Regulation in Childhood—As a Key Task in Early Childhood Education
EBSCO	30.10.2023	Social and emotional skills AND early childhood education AND kindergarten or preschool or early childhood	360	1 EU-SELF: An European Platform about Social and Emotional Skills in Early Childhood Education
EBSCO	28.10.2023	Social and emotional development AND preschool study AND connecting with others AND teaching	21	1 A Preschool Pilot Study of Connecting with Others: Lessons for Teaching Social and Emotional Competence
ERIC	17.11.2023	teachers support children's social and emotional competence	5	1 How do teachers support children's social-emotional competence? Strategies for teachers
ERIC	15.11.2023	Social and Emotional Competencies	10	1 Promoting Social and

		in Early Childhood		Emotional Competencies in Early Childhood: Strategies for Teachers
EBSCO	16.11.2023	Early childhood AND participation AND finnish childcare	24	1 Supporting Children's Participation in Finnish Child Care Centers
SageJournals	9.10.2023	Childrens right to participate AND early childhood education AND participation AND rights to participate	82	1 Children's participation in early childhood education: A theoretical overview
EBSCO	20.11.2023	being part AND participation AND early childhood	162	1 Being part, being involved: the adult's role and child participation in an early childhood learning context
ScienceDirect	20.11.2023	Teachers ideas participation in early childhood education	434	2 Teachers' practices mediate the association between teachers' ideas and children's perceived participation in early childhood education
ScienceDirect	20.11.2023	Teachers ideas participation in early childhood education	434	2 Exploring the complex emotional relationships that influence children's participation rights in early

				childhood education settings
--	--	--	--	------------------------------

Bilaga 2. Artiklar som valts

Artikelnummer, författare och årtal	Titel	Syfte samt målgrupp	Resultat
1. Thummler, R., Engel, E. & Bartz, J. (2022)	Strengthening Emotional Development and Emotion Regulation in Childhood—As a Key Task in Early Childhood Education	Hur pedagogerna inom småbarnspedagogiken kan stöda den socioemotionella färdigheter samt reglering av den. Målgruppen var barn i åldern 2–5.	Pedagogerna behöver ha kunskaper om socioemotionella utvecklingen och förstå vikten av kvalitativ interaktion mellan barnet och pedagogerna.
2. Koltcheva, N. (2023)	EU-SELF: A European Platform about Social and Emotional Skills in Early Childhood Education	Enligt forskare och yrkesutövare är socioemotionella färdigheter väsentliga för människans utveckling. På lång sikt vad beträffar studieprestationer, arbetet och livet.	Resultatet är att det finns bevis på att ett tidigt stöd i den socioemotionella utvecklingen gynnar barn, vuxna och gemenskaper.
3. Schultz, B., Richardson, R., Barber, C. & Wilcox, D. (2011)	A Preschool Pilot Study of Connecting with Others: Lessons for Teaching Social and Emotional Competence	Den tidiga barndomen är då utvecklingen av den sociala relationer och möjligheten till att hantera känslor bör främjas. Detta påverkar barnets akademiska möjligheter och framgångar samt även livet över lag. Det framkommer vikten av att stöda och lära socioemotionell kompetens. Målgruppen var barn i åldern 3–5.	Tidigt stöd och möjlighet att lära sig socioemotionella färdigheter fungerar proaktivt för att förebygga osakligt beteende. Då socioemotionella utvecklingen främjas så ökar välbefinnande bland barnen inom småbarnspedagogiken. Då man lär sig socioemotionella färdigheter i tidig ålder lägger det en grund för kommande lärande.
4. McLaughlin, T., Aspden, K., Clarke, L. (2017)	How do teachers support children’s social–emotional competence? Strategies for teachers	Socioemotionell kompetens är ett brett begrepp som inkluderar flera olika dimensioner som ändå inte är begränsat till	Resultatet är att pedagogerna medvetet lär barnen hur de använder verktygen och hur de tryggt kan öva

		<p>det. Det innefattar förmåga att bilda nära och trygga relationer, interagera på ett positivt sätt med andra, klara av problemlösning, förstå, identifiera, uttrycka samt reglera känslor. För pedagogerna ska kunna främja barnets socioemotionella kompetens så måste de vara medvetna om nyckelfärdigheterna som behövs. Som är färdighet, kunskap, möjlighet och motivation.</p> <p>Målgruppen var barn i åldern 3–5.</p>	<p>på sina sociala färdigheter som möjliggörs av pedagogerna.</p> <p>Pedagogerna måste vara medvetna och kontinuerligt reflektera över de olika metoderna som implementeras. Detta gör att barnen säkerställs en positiv lärande upplevelse.</p>
<p>5. Morkel, V. & Mclaughlin, T. (2015)</p>	<p>Promoting Social and Emotional Competencies in Early Childhood: Strategies for Teachers</p>	<p>Artikeln beskriver det viktigaste nyckelaspekterna för att barnen ska kunna utveckla sociala och emotionella kompetenser. Pedagogernas stöd i småbarnspedagogiska verksamhet främjar barnets möjlighet att interagera med andra och skapa relationer.</p>	<p>Det framkommer 3 nyckelfaktorer kultur, temperament och grad av social interaktion. Pedagogerna bör vara medvetna och förstå mångfalden av dessa färdigheter för att kunna stöda barnen inom detta område.</p>
<p>6. Venninen, T., Leinonen, J., Lipponen, L., Ojala, M. (2013)</p>	<p>Supporting Children's Participation in Finnish Childcare Centers</p>	<p>Barnens möjlighet till delaktighet inom den småbarnspedagogiska verksamheten är ett mångfasetterat tema där pedagogerna spelar en stor roll i möjliggörandet av delaktighet. Enligt tidigare forskning gynnar delaktighet barnets kompetens och självkänsla, stöder till bättre</p>	<p>Delaktigheten är ett multi facetterat tema där pedagogernas roll är betydande. Studien tar upp fem faktorer som kan vara som stöd i lösningarna till utmaningarna gällande delaktigheten. Dessa var relationerna mellan vuxna och barnet,</p>

		<p>beslutsfattande samt skapar trygghet hos barnet. Hur pedagogerna inom småbarnspedagogiken tillsammans som ett team kan möta utmaningarna som finns angående barns möjlighet till delaktighet.</p>	<p>bristande yrkesskicklighet, bemästrande av sitt arbete, arbetspraxis och speciella behov. Att kunna identifiera utmaningar för att främja barnets delaktighet är en viktig del av småbarnspedagogiska verksamheten samt gynnar också utvecklingen av den.</p>
<p>7. Correia, N., Aguiar, C. & Amaro, F. (2021)</p>	<p>Children's participation in early childhood education: A theoretical overview</p>	<p>Delaktighet är en mänsklig rättighet som är en komplex process. Vikten av att barnen får vara delaktiga i ärenden som berör dem själva är central. Delaktighet i ung ålder sätter grunden för resten av livet och ökar välbefinnande. Hur barnets delaktighet upplevs beroende hur pedagogerna förhåller sig till det och hur de främjar delaktigheten.</p>	<p>Även om delaktighet definieras på många olika sätt så framkommer det ändå att det är mest meningsfullt då delaktighet upplevs i vardagliga livet. Delaktigheten framkommer i relationer med andra och stärks då det finns förståelse för behoven, erfarenheterna och perspektiven.</p>
<p>8. Ghirotto, L. & Mazzoni, V. (2012)</p>	<p>Being part, being involved: the adult's role and child participation in an early childhood learning context</p>	<p>Hur den vuxnas roll är betydande för barnets möjlighet till autonomi och delaktighet. Hur möjligheten att bli sedd och hörd och ha möjlighet att delta i gemensamma projekt stärker dessa. Barnens interaktion med andra barn och pedagoger utvecklar deras styrkor och</p>	<p>Trots att barnen är i växelverkan med pedagoger och andra barn behövs ett pedagogiskt perspektiv där pedagogen verkligen är närvarande och aktivt lyssnar för att barnet ska blomstra. Även för att kunna uppleva delaktighet behövs det asymmetriska</p>

		kompetenser och deras autonomi.	relationer som en positiv del i växelverkan mellan barn och pedagoger.
9. Correia, N., Carvalho, H., Fialho, M. & Aguiar, C. (2020)	Teachers' practices mediate the association between teachers' ideas and children's perceived participation in early childhood education	Hur den högkvalitativa småbarnspedagogiska verksamheten gynnar barns delaktighet som i sin tur är en av de viktigaste faktorerna för att främja välbefinnande. Hur delaktigheten talar om barnets rätt att bli respekterade, hur det tas i beaktande samt hur de blir sedda och hörda i det dagliga livet. Det tas fasta på det positiva sociala verksamhetsklimatet och barncentrerat lärande. Hur växelverkan barn och pedagoger emellan inom den småbarnspedagogiska verksamheten ser ut och förverkligas. Målgruppen var 4–7 åriga barn samt 26–60 åriga pedagoger	Det framkom att barn inom småbarnspedagogisk verksamhet som höll en högre kvalitativ nivå inkluderade barnen mera i beslut och ärenden som berörde dem. Där var den småbarnspedagogiska verksamheten inte höll en lika högkvalitativ nivå upplevdes inte delaktigheten lika mycket.
10. Warren, R. (2021)	Exploring the complex emotional relationships that influence children's participation rights in early childhood education settings	Hur barnkonventionen tar sig uttryck inom småbarnspedagogiken och hur barnens rättigheter beaktas i växelverkan med pedagogerna. Hur etnografisk forskning ger en bred förståelse för pedagogens roll och hur de närmar sig barns delaktighet samt hur	Det framkommer vikten av egenmakt och hur barnets rätt att vara delaktig har stora fördelar för barnet i stunden, dess framtid men också för gemenskapen. Och hur viktigt det är att ta barns känslor och upplevelser i beaktande inom den

		deras beslutsfattande påverkas. Hur barns känslor beaktas eller ej vid frågor som berör deras rätt till delaktighet både i gruppen och självbestämmanderätten.	småbarnspedagogiska verksamheten.
--	--	---	-----------------------------------